

Uprawnienia osób pokrzywdzonych przez przestępstwem

Odwiedź nasz profil na /NieodpłatnaPomoc Odwiedź naszą stronę

np.ms.gov.pl

Ministerstwo
Sprawiedliwości

NIEODPŁATNE USŁUGI
-POMOC PRAWNA
-PORADY OBYWATELSKIE
-MEDIACJA

pasieka
FUNDACJA
ROZWOJU I WSPARCIA

Kto jest pokrzywdzonym?

Pokrzywdzonym jest osoba, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone w wyniku przestępstwa (art. 49 § 1 k.p.k.).

W skrócie, aby zostać uznanym za pokrzywdzonego, muszą być naruszone Twoje indywidualne prawa, takie jak zdrowie, nietykalność cielesna, własność, cześć, dobre imię lub wolność seksualna. Nie jest jednak konieczne, aby sprawca bezpośrednio naruszył Twoje dobro – wystarczy, że swoim zachowaniem stworzył zagrożenie, co jest wystarczającym powodem do uznania Cię za pokrzywdzonego.

Pokrzywdzonym może być również instytucja - zakład pracy oraz każda firma lub instytucja, która poniosła szkodę w wyniku popełnienia przestępstwa (por. art. 49 § 1 i 2 k.p.k.).

Co zrobić w przypadku popełnienia przestępstwa?

Zadzwoń pod numer alarmowy!

Numer Alarmowy	Jednostka pomocnicza
112	OGÓLNY NUMER ALARMOWY
997	POLICJA
998	PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA
999	PAŃSTWOWE RATOWNICTWO MEDYCZNE
986	STRAŻ MIEJSKA

Ważnym numerem kontaktowym jest również numer do innej służby powołanej do niesienia pomocy tj.:

22 668 70 00 - Niebieska Linia, ogólnopolski telefon dla ofiar przemocy w rodzinie.

Jakie są rodzaje przestępstw?

– *Przestępstwo ścigane z urzędu*

Przestępstwa ścigane z urzędu to takie, które Policja lub Prokurator są zobowiązani zwalczać bez konieczności inicjatywy ze strony Twojej lub innych osób. Jeśli Policja lub Prokurator dowiedzą się o popełnieniu takiego przestępstwa, są zobowiązani do jego ścigania. Są to przede wszystkim przestępstwa bardzo poważne, takie jak zabójstwo, rozbój czy pobicie, lub takie, które naruszają interes społeczny.

– *Przestępstwo ścigane na wniosek pokrzywdzonego*

Postępowanie o czyny karalne ścigane na wniosek, jest inicjowane przez pokrzywdzonego. Organy państwa, nawet jeżeli mają wiedzę o popełnieniu przestępstwa to nie mogą same, z urzędu postawić sprawcy zarzutów i skierować do sądu aktu oskarżenia. Są to głównie przestępstwa mniejszej wagi np. groźby karalne, kradzież, stalking. Z chwilą złożenia wniosku o ściganie przez pokrzywdzonego postępowanie dalej toczy się już z urzędu.

– Przepięstwo z oskarżenia prywatnego

Takich przestępstw nie ściga ani Policja ani Prokurator, tylko Ty sam. Jako pokrzywdzony samodzielnie wnosisz do sądu prywatny akt oskarżenia i pełnisz funkcję oskarżyciela. Przepięstwach ściganych z oskarżenia prywatnego (ich rodzajów) jest niewiele oraz niosą ze sobą raczej niewielką szkodliwość.

Czym jest zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa?

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa to formalne powiadomienie lub informacja przekazywana organom ścigania w celu zgłoszenia podejrzeń dotyczących popełnienia przestępstwa.

Jak złożyć takie zawiadomienie?

Jeżeli jesteś poszkodowany i posiadasz informacje dotyczące przestępstwa, które dotknęło Ciebie lub byłeś jego bezpośrednim świadkiem, najlepiej udać się do najbliższego komisariatu Policji lub jednostki prokuratury. Możesz złożyć zawiadomienie ustnie, opowiadając policjantowi/prokuratorowi o całym zdarzeniu. Po złożeniu ustnego zawiadomienia możesz być od razu przesłuchany jako świadek. Zarówno treść zawiadomienia, jak i przesłuchanie, zostaną zapisane w protokole, który wypełni odpowiedni funkcjonariusz. Na zakończenie, protokół musi być podpisany przez Ciebie. Jeśli wolisz zawiadomienie pisemne, pismo zawierające informacje, jakie chciałbyś przekazać organom ścigania, możesz zostawić na komisariacie Policji, w prokuraturze lub przesać je drogą listowną.

NIEBIESKA KARTA

Co to jest?

Niebieska Karta są to czynności podejmowane przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w przypadku gdy do dojdzie do podejrzeń przemocy w rodzinie.

Jak wypełnić?

Na podstawie uzyskanych od Ciebie informacji policjant lub pracownik socjalny wypełni specjalny formularz, nazywany Niebieską Kartą. Zgłoszenie przemocy domowej zawsze wiąże się z koniecznością wypełnienia tego formularza.

Podziel się swoimi trudnościami związanymi z przemocą domową z policjantem lub pracownikiem socjalnym. Nie musisz się wstydzć ani obawiać, ponieważ te osoby zachowują w tajemnicy wszystkie informacje, które im przekazujesz i udzielą wsparcia w rozwiązaniu Twoich problemów. Opowiedz co się wydarzyło, jak byłeś traktowany. Zostaniesz poproszony również o podanie informacji takich jak:

- Twoje dane osobowe (imię, nazwisko)
- Twój adres zamieszkania
- jaki jest stosunek pokrewieństwa między Tobą a sprawcą
- gdzie jesteś zatrudniony
- kontakt do Ciebie (najlepiej telefon)

Po wypełnieniu Niebieskiej Karty Twoja sytuacja będzie stale nadzorowana przez Policję lub pracownika socjalnego.

Jak uzyskać darmową profesjonalną pomoc?

W Polsce funkcjonują różne systemy darmowej pomocy prawnej. Największym z nich są Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, poradnictwa obywatelskiego i mediacji. Punkty znajdują się w każdym powiecie w Polsce oraz w miastach na prawach powiatu, jak np. Lublin lub Rzeszów.

Aby poznać zakres pomocy, znaleźć lokalizację punktów, godziny otwarcia i zapisać się na porady, wejdź na stronę <https://np.ms.gov.pl>

Istnieje także system dedykowany osobom pokrzywdzonych przestępstwem finansowany ze środków Funduszu Sprawiedliwości. Aby wyszukać placówki wejdź na stronę <https://www.funduszsprawiedliwosci.gov.pl/pl/znajdz-osrodek-pomocy/>

Do błyskawicznego kontaktu służy również całodobowa ogólnokrajowa Linia Pomocy Pokrzywdzonym (+48 222 309 900) oraz specjalny adres e-mail: info@numerosos.pl

Profesjonalny pełnomocnik

W przypadku, gdy jesteś ofiarą przestępstwa, podczas procesu sądowego i przygotowań do niego masz możliwość skorzystania z pomocy pełnomocnika. Pełnomocnik to osoba, której rola polega na reprezentowaniu Cię przed Sądem, Policją i Prokuratorem, a także udzielaniu pomocy w podejmowanych przez Ciebie działaniach. Pełnomocnik działa w Twoim imieniu, i wszystko co robi ma dla Ciebie takie same konsekwencje, jakbyś działał samodzielnie. Funkcję tę pełni adwokat lub radca prawny, co oznacza, że jest to osoba odpowiednio wykwalifikowana i posiadająca doświadczenie w danej dziedzinie.

Jak ustanowić pełnomocnika?

Udaj się do wybranej kancelarii prawnej. Porozmawiasz w niej z adwokatem lub radcą prawnym, którego chciałbyś ustanowić pełnomocnikiem. Aby adwokat lub radca prawny mógł rozpocząć działania w Twojej sprawie, konieczne jest złożenie pisemnego oświadczenia wyrażającego zgodę na to by dany adwokat lub radca prawny został Twoim pełnomocnikiem. Składając takie oświadczenie, udzielasz upoważnienia adwokatowi lub radcy prawnemu do podejmowania działań w Twoim imieniu.

Kim jest pełnomocnik z urzędu?

Jeżeli nie stać Cię na pełnomocnika, możesz złożyć wniosek, aby sąd wyznaczył Ci pełnomocnika z urzędu. Pełnomocnik z urzędu, w większości wypadków, obowiązany jest reprezentować interesy klienta do prawomocnego zakończenia postępowania (czyli w sądach zarówno pierwszej, jak i drugiej instancji). Aby sąd przychylił się do takiej prośby, należy wykazać, że nie stać nas na ustanowienie pełnomocnika a sprawa jest na tyle skomplikowana, że potrzebna jest pomoc fachowca. Wraz z wnioskiem należy przedstawić Sądowi sytuację materialną i rodzinną na specjalnym formularzu tj. musisz wykazać, że nie masz dość środków, by płacić za pomoc pełnomocnika bez negatywnych skutków dla Ciebie i rodziny.